

Saksprotokoll fra styringsgruppemøte Vannområde Leira-Nitelva 26.09.23

Tid: Tirsdag 26.09 2023 11:30 – 14:55

Sted: Møterom Øst Mork, Losby Gods

Til stede: Anders Østensen (Gjerdrum, styreleder), Håkon Lindal (Rælingen), Thor Grosås (Lillestrøm), Inge Solli (Nittedal), Hans Thue (Nannestad), Frode Hult (Oslo), Halvor Bratli (Lunner), Brita Skallerud (Viken Fylkeskommune), Elin Marie Stabbetorp (Bondelaget)

Deltok digitalt: Otto Galleberg (Statsforvalteren i Oslo og Viken), Lars Halvor Stokstad Oserud (Ullensaker) (kun deler av møtet)

Forfall: Dag Lindheim (Gran) Ernst-Modest Herdieckerhoff (Lørenskog), Tonje Rundbråten (Viken Fylkeskommune)

Adm.: Line Gustavsen (Daglig leder)

Merkn: Referent var Line Gustavsen

Sak 09/23. Godkjenning av innkalling, dagsorden og saker til eventuelt

Vedtak:

Innkalling og dagsorden godkjennes.

Sak 10/23. Godkjenning av saksprotokoll fra 31. mars 2023

Vedtak:

Saksprotokoll godkjennes

Sak 11/23. Orienteringer og status for arbeidet i Vannområdet Leira-Nitelva

11/23-1 Miljøvennlig erosjonssikring i vassdrag – status

- Tiltaket i Gjødingselva i vannområde HUVO er fullført – det ble vist en video/timelaps av gjennomføringen
- Prosjektet i Ulvedalsbekken er utsatt til 2024, men det har i september blitt tatt prøver av blant annet begroingsalger, bunndyr, strøm og dybde.

11/23-2 Forslag til endringer i vannforskriften

- Det er foreslått flere endringer i vannforskriften deriblant i §§12, 28, 29 og 33.

- Det er også foreslått endringer i vedlegg 1 hvor endringene som foreslås gjelder inndelingen av vannregioner etter fylkesoppløsningen 1. januar 2024. Det foreslås at Vannregion Innlandet og Viken endres tilbake til slik det var før fylkessammenslåingen, og at Vannregion Glomma gjenoppstår.
- For vannområdet er det kun endringene i vedlegg 1 som vil ha en merkbar virkning.
- Høringsfrist er 21. november.

11/23-3 Forslag til endringer i prioriterte stoffer

- Det er forslag til endringer i vanndirektivet når det gjelder prioriterte stoffer
- Det foreslås nye stoffer og grenseverdier
 - o 25 nye stoffer (og grupper av stoffer)
 - o Pesticider/biocider
 - o Legemidler – blant annet antibiotika, østrogener hormoner og ibuprofen
 - o Industrirelaterte kjemikalier: PFAS (gruppe på 24), Bisfenol-A
 - o Metaller: Sølv
 - o 16 eksisterende stoffer får endret grenseverdier, noen heves, de fleste senkes.
- Vannregionspesifikke stoffer foreslås flyttet fra økologisk tilstand til kjemisk tilstand. Dette er logisk, men vil kunne føre til at flere vannforekomster i Leira-Nitelva får dårlig kjemisk tilstand.
- I tillegg er det foreslått andre endringer, blant annet når det grunnvann.

11/23-4 Samarbeid med Lillestrøm kommune om Sagelva

- To avdelinger i Lillestrøm kommune tok kontakt med vannområdet samtidig med ønske om å få mer informasjon om Sagelva
 - o Ønsket å vurdere tilstanden i Sagelva i forhold til badeplass
 - o Ønsket kjemisk klassifisering av Sagelva
- Vannområdet bistod med innhenting av tilbud, og etter dialog med Lillestrøm innkjøpskontor ble det besluttet å inkludere oppdraget i vannområdets rammeavtale med Norconsult
- Lillestrøm kommune dekker alle kostnader knyttet til oppdraget
- Avventer nå resultatoppsummering fra Norconsult.

11/23-5 Temakveld om kompostering av fast husdyrgjødsel

- Da vi kun fikk arrangert en temakveld i våres fikk vi utsatt rapporteringsfristen ut året.
- Det ble gjort et forsøk på å arrangere en temakveld i Ullensaker i august, men det var ikke mulig å få alle foredragsholderne til å stille samtidig.
- Det blir vanskelig å arrangere noe før jul i 2023.
- Har fått muntlig aksept fra Statsforvalteren på at midlene kan overføres til 2024 om vi kan legge frem konkrete planer for et arrangement våren 2024.

11/23-6 Automatisk søppelplukker i Nitelva

- Det har blitt enighet om å teste ut en automatisk søppelplukker i Lillestrøm kommune.
- Søppelplukkeren blir plassert i Skjervagapet som er området hvor Sagelva renner ut i Nitelva. Sagelva passerer gjennom urbane områder i både Lørenskog og Lillestrøm (Strømmen)
- Utprøvingen skal etter planen skje høsten 2023.

11/23-7 Sporing av e.coli-bakterier i Gjerdrum

- Daglig leder var i slutten av juni i Gjerdrum og tok vannprøver på tre lokaliteter for å spore hvor e.coli bakteriene stammer fra.
 - o Øvre Gjermåa (rett oppstrøms Lysdammen). Øvre Gjermåa har ikke de høyeste nivåene av e.coli, men det er observert en topp hvert år i slutten av juni. Det ble sjekket for mennesker, drøvtyggere (småfe, storfe, ville hjortedyr) og annet. 33,8% stammet fra drøvtyggere, 0,1% fra mennesker og 66,1% fra annet.

11/23-14 Kommunevis gjennomgang av Vann-Nett

- Daglig leder har startet en kommunevis gjennomgang av Vann-Nett hvor nye data importeres fra Vannmiljø, det sjekkes at alle prøvestasjoner er koblet til rett vannforekomst osv. Dette gjøres delvis i samarbeid med statsforvalteren og er gjort for Lørenskog, Rælingen og Oslo. Resten av kommunene tas så fort som mulig.
- I tillegg går daglig leder i samarbeid med kommunene igjennom alt av påvirkninger og tiltak. Her er det per nå kun Lørenskog som er gjennomgått, resten av kommunene tas fortløpende.

11/23-15 Faktaark om vandringshindre

- Det er utarbeidet faktaark om vandringshindre for Nitelva og Leira – disse vil snart bli publisert på vannområdets nettsider
- Det er også besluttet at det skal lages tilsvarende faktaark for Fjellhamar-Sagelva-vassdraget, og at tidligere faktaark som er utkommet også skal lages for dette vassdraget.
- Et faktaark om kantsoner vil bli ferdigstilt i løpet av høsten 2023.

Vedtak:

Informasjonen tas til orientering.

Sak 12/23. Status prosjekter 2023

- Kartlegging av edelkreps på gjenstående lokaliteter
 - o Kartleggingen er ferdig, og det ble funnet edelkreps på flere av lokalitetene, både der det var registrert fra før, og der det ikke tidligere var registreringer.
 - o Overraskende ble det ikke funnet edelkreps i Ørfiske, og det vurderes nå å gjøre en ny undersøkelse her med en annen konsulent da det skal være en god bestand i Ørfiske.
 - o Rapport fra kartleggingen er forventet i slutten av oktober.
 - o Dette er trolig den siste store kartleggingen av edelkreps som vil bli gjennomført i området.
- Vannkjemi i Østmarka og oppfølging av forvaltningsplan
 - o Det skal i løpet av 2023 tas 4 vannprøver på 4 lokaliteter i Østmarka – to lokaliteter i VO Øyeren og to lokaliteter i VO Leira-Nitelva. Tre av prøverundene er nå gjennomført, og har blant annet vist svært lave kalsiumverdier.
 - o Det er kjøpt inn pH-loggere og disse har vært utprøvd i august. Det var utfordringer med to flommer i august. Loggerne er nå samlet inn og skal settes ut igjen i oktober/november for å stå ute under isen hele vinteren. Målet er å avdekke om det forekommer såkalt surstøt. Surstøt kan blant annet finne sted under snøsmelting og da blir det et kraftig fall i pH i en kort periode. Dette kan ha store konsekvenser for blant annet edelkreps.

Vedtak: Informasjonen tas til orientering

- Mikkelsbekken. Mikkelsbekken ble undersøkt i 2018 og da var stammet mesteparten av e.colibakteriene fra hest. På prøven som ble undersøkt i juni var det kun 1,1 % fra hest. 12,9% kom fra drøvtyggere, 0,6% fra mennesker og 85,4% fra annet.
- Ulvedalsbekken. Ulvedalsbekken ble også undersøkt i 2019 og 2020. I etterkant har det blitt ryddet opp i flere deponier med hestemøkk. 0,1% stammet fra mennesker, 4,5% fra drøvtyggere, 0,2% fra hest og 95,2% fra annet. Det ble ikke funnet spor fra gris i prøven.
- Det var ekstremt tørt i juni, og dette kan derfor ha påvirket resultatene, men det er trygt å si at andelen av e.coli-bakterier i Mikkelsbekken og Ulvedalsbekken som stammer fra hest har blitt redusert etter opprydningene som er gjennomført.

11/23-8 Innlegg for politiske utvalg og kommunestyre

- Før sommeren var daglig leder og holdt innlegg i politiske utvalg i Lørenskog og Rælingen kommuner, og i kommunestyret i Nannestad.

11/23-9 Foredrag om edelkreps på Lørenskog elveforums årsmøte

- Daglig leder fikk i vinter en forespørsel fra Lørenskog elveforum om å holde et innlegg om edelkreps i Lørenskog på årsmøtet til elveforumet.
- Daglig leder takket ja til dette og holdt et innlegg for en liten men svært interessert gjeng.
- Det kom også inn nyttig informasjon om tidligere tiders krepsebestand i etterkant av innlegget.

11/23-10 Artikkel om edelkreps i Østmarkas Venners medlemsblad

- Vannområdene Leira-Nitelva og Øyeren har skrevet en artikkel om edelkrepsprosjektene vi har hatt i Østmarka i Lørenskog og Rælingen kommuner.
- Artikkelen stod på trykk i Østmarkas venners medlemsblad, og ligger også ute på nettsidene til foreningen. [Link](#)

11/23-11 Informasjon om kjempespringfrø

- Daglig leder utarbeidet før sommeren informasjonsskriv om kjempespringfrø for vannområdets kommuner (ikke for Oslo). Informasjonen er tilpasset hver kommune. [Link](#)
- Informasjonsskrivet er publisert på flere av kommunenes nettsider, på elveliv.no, og kan også benyttes til å informere grunneiere om arten.
- Det har nylig kommet forespørsel fra Vannområde HUVO om Leira-Nitelva kan bistå med å utarbeide tilsvarende informasjonsskriv for kommunene Hurdal, Eidsvoll og Nes. Dette har vannområdet sagt ja til.

11/23-12 Nettsidene elveliv.no

- Nettsidene til vannområdet har benyttet plattformen Joomla – denne plattformen er nå utdatert og vil ikke lenger kunne fungere optimalt.
- Det har derfor blitt besluttet å gå over til plattformen Wordpress, og vannområdet har fått bistand til å flytte nettsidene over til ny plattform.
- Dette har ført til en ekstra kostnad på i underkant av 20 000 kr.

11/23-13 Vann-Nett og mangel på utsatt frist

- Ved en glipp har leireelvene i vannområdet ikke fått utsatt frist til 2033, og har frist for å oppnå miljømålet i 2027.
- Dette har ingen praktisk betydning, da det ikke er unormalt at vannforekomster ikke oppnår miljømålet innen satt frist.

Sak 13/23. Forslag til budsjett for 2024 og foreløpig regnskap for 2023

Daglig leder gjennomgikk foreløpig regnskap for 2023 og forslag til budsjett for både hovedkonto og overvåkingskonto.

Vedtak:

1. Budsjettforslag for hovedkonto og overvåkingskonto 2024 godkjennes
2. Foreløpig regnskap for hovedkonto og overvåkingskonto tas til orientering

Sak 14/23. Kommunikasjonsplan for vannområdet inkludert årshjul

Daglig leder orienterte om hvorfor det ønskes å utarbeide en kommunikasjonsplan for vannområdet inkludert årshjul. En av hovedgrunnene er at det ønskes å få vannområdearbeidet mer ut til befolkningen i de ti kommunene, og at informasjonen kommer mer regelmessig enn den gjør nå. Det er aktuelt å høre med kommunikasjonsavdelingen i Lillestrøm kommune om bistand til dette.

Vedtak:

Det utarbeides en kommunikasjonsplan for vannområdet, inkludert årshjul

Sak 15/23. Biologisk overvåking 2023

Det gjennomføres biologisk overvåking nå i 2023. Det er tre ulike prosjekter på gang.

- Overvåking av vannplanter og planteplankton:
 - o NIVA har fått dette oppdraget.
 - o Vannplanter ble undersøkt i august
 - o Planteplankton undersøkes en gang i måneden i perioden mai-oktober.
 - o Sluttrapport skal foreligge innen 20. desember 2023.
- Overvåking av begroingsalger:
 - o Norconsult har fått dette oppdraget
 - o Begroingsalger var planlagt kartlagt i august, men på grunn av høy vannstand ble det utsatt til september. Dette er innafor tidspunktet hvor det er anbefalt å gjennomføre denne type undersøkelser.
 - o Sluttrapport skal foreligge innen 26. februar 2024.
- Overvåking av bunndyr:
 - o Norconsult fikk også dette oppdraget
 - o Bunndyr vil kartlegges oktober/november
 - o Sluttrapport skal foreligge innen 26. februar 2024.
- Vannområdet har ikke hatt ett så stort overvåkingsprogram tidligere. I 2023 har både Lunner og Lørenskog blitt inkludert i undersøkelsene, og dette fører til at vi får et veldig godt bilde på tilstanden i vannområdet.

Vedtak:

Informasjonen tas til orientering

Sak 16/23 Bestilling til vannområdene om hvordan det kan re-etableres opprinnelig kantvegetasjon langs vassdrag

Det ble gitt en orientering om vedtaket i kommunestyret i Ullensaker den 27.09.2022 (sak OR 10/22), om hvordan Ullensaker kommune administrativ og vannområdene HUVO, Øyeren og Leira-Nitelva jobber med å svare ut bestillingen.

Vedtak:

Styringsgruppa slutter seg til vedtaket i saken 27.09.2022 fra kommunestyret i Ullensaker, og Leira-Nitelva bidrar med utredningen.

Sak 17/23. Gis-programmet Q-gis og bruk i vannområdet

Daglig leder viste frem gis-programmet Q-gis og hvordan dette kan benyttes i vannområdet, og hvilke positive følger det har. Programmet gir blant annet en helt annen mulighet til å få oversikt over påvirkninger fordelt på vannforekomster. Programmet gjør det også mulig å hente ut informasjon i for eksempel kart på vannforekomst, kommune eller vannområde nivå. I tillegg kan det benyttes til mye annet som vil være positivt for vannområdearbeidet.

Vedtak:

Informasjonen tas til orientering

Sak 18/23 Fastsettelse av daglig leders lønn

Vedtak:

Daglig leders lønn fastsettes til 810 000 kr med etterbetaling fra 1. mai 2023.

Sak 18/23 Møteplan 2023

Det ble vurdert når det ville være best å arrangere første styringsgruppe etter at nye kommunestyre har kommet på plass, og det var enighet om at januar 2024 var beste tidspunkt

Vedtak:

Neste møte fastsettes når nye kommunestyre er på plass, og legges tidligst til uke 2 i 2024.

Saksprotokoll godkjennes den xx.10.2023

Anders Østensen, ordfører i Gjerdrum kommune
Leder for styringsgruppa